

ماراتن صد ساله

مایکل پیلزبری

ماراتن صد ساله

راهبرد پنهانی چین برای کنار زدن امریکا

و تبدیل شدن به ابرقدرت جهان

ترجمه سیامک دل آرا - اعظم ورشوچی فرد

بنگاه ترجمه و نشر
کتاب پارسه

سرشناسه: پیلزبری، مایکل، ۱۹۴۵-م. Pillsbury, Michael, 1945
 عنوان و نام پدیدآور: مارا تن صدساله (راهبرد پنهانی چین برای کنارزدن امریکا و تبدیل شدن به ابرقدرت جهان)/ مایکل پیلزبری/ ترجمه سیامک دل آرا و اعظم ورشوچی فرد
 مشخصات نشر: تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه ۱۴۰۰
 مشخصات ظاهری: ۵۰۴ ص (۴۱۶ صفحه متن باضمم ۸۸ صفحه یادداشت‌ها)
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۳-۷۶۱-۴
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
 یادداشت: عنوان اصلی: The hundred-year marathon : China's secret strategy to replace America as the global superpower
 موضوع: چین -- روابط خارجی -- ایالات متحده/ ایالات متحده -- روابط خارجی -- چین/ چین -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱ م/ ایالات متحده -- سیاست و حکومت -- قرن ۲۱ م
 شناسه افزوده: دل آرا، سیامک، ۱۳۵۳/ ورشوچی فرد، اعظم، ۱۳۴۸، - مترجم
 رده‌بندی کنگره: DS۷۴۰/۵
 رده‌بندی دیویی: ۳۲۷/۵۱۰۷۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۲۵۲۲۱

■ مارا تن صدساله

مایکل پیلزبری مترجمان: سیامک دل آرا و اعظم ورشوچی فرد

آماده‌سازی و تولید: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

طراحی گرافیک: پرویز بیانی چاپ و صحافی: دالاهو

نوبت و شمارگان: چاپ اول ۱۴۰۲، ۴۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر برای بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه محفوظ است.

هرگونه اقتباس از این اثر، منوط به دریافت اجازه کتبی از ناشر است.

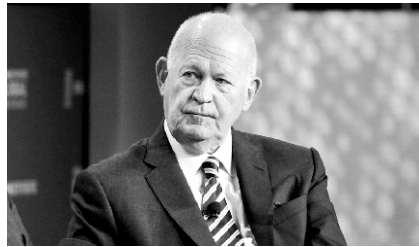
بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای ژاندارمری شرقی، پلاک ۷۴.

طبقه سوم، تلفن، ۰۵ ۶۶۴۷۷۴۰۵

@ketabeparseh

مایکل پیلزبری (متولد ۱۹۴۵ آمریکا)

او مدیر «مرکز راهبرد چین» در مؤسسه هادسون واقع در واشینگتن است. پیلزبری دانش‌آموختهٔ دانشگاه‌های استنفورد و کلمبیا است و از زمان ریاست جمهوری ریچارد نیکسون در منصب‌های مختلف فعالیت کرده است. او پیش‌تر کارمند وزارت دفاع و سنا و همچنین تحلیل‌گر اندیشکدهٔ رَند بوده است. پیلزبری در زمان انتشار این کتاب، عضو «شورای روابط خارجی» و «مؤسسهٔ بین‌المللی مطالعات راهبردی» بوده و به مقام‌های ارشد پنتاگون مشاوره می‌دهد. او چندین مقاله و کتاب از جمله «نظر چین دربارهٔ جنگ‌های آینده» و «محیط امنیتی آینده از دیدگاه چین» که به راهبرد سیاست خارجی چین و روابط این کشور با ایالات متحد می‌پردازند به رشتهٔ تحریر درآورده است.

فهرست

۹	مقدمه: خیال واهی
۳۷	فصل اول: رؤیای چین
۶۱	فصل دوم: عصر دولت‌های متخاصم
۹۵	فصل سوم: فقط چین می‌تواند به دیدن نیکسون بیاید
۱۴۱	فصل چهارم: آقای وایت و خانم گرین
۱۷۳	فصل پنجم: امریکا شیطان بزرگ
۱۹۹	فصل ششم: پلیس پیام‌رسانی چین
۲۲۹	فصل هفتم: گرز قاتل
۲۶۵	فصل هشتم: سیاه‌بازی سرمایه‌داران
۳۰۱	فصل نهم: نظم جهانی به سبک و سیاق چینی‌ها در سال ۲۰۴۹
۳۳۳	فصل دهم: تیر اخطار
۳۶۱	فصل یازدهم: امریکا دولت متخاصم
۳۹۵	نمایه
۴۱۷	یادداشت‌ها (اسکن بار کد)

مقدمه

خیال‌واهی

«برای گذر از اقیانوس، آسمان را

فریب دهید.»

برگرفته از مقالهٔ سی و شش تر فن^۱

ظهر روز جمعه ۳۰ نوامبر، در یک روز آفتابی در اواخر پائیز ۲۰۱۳، وین کلاف^۲ مدیر مؤسسهٔ اسمیتسونیان،^۳ که مردی خوشرو با محاسن سفید بود در برابر دوربین‌ها و میکروفون‌ها ظاهر شد و به سخنرانی پرداخت. همزمان، باد سردی در پارک نشنال مال^۴ واشینگتن می‌وزید و حضار پالتو به تن داشتند. نمایندهٔ هیلاری کلینتون،^۵ وزیر خارجهٔ [وقت] امریکا، مدال طلای مرموزی را بالا گرفت. آن روز هنرمند معروف چینی کای گوجیانگ^۶

۱. The Thirty-Six Stratagems: مقاله‌ای چینی که به شگردهای مورد استفاده در سیاست،

جنگ و تعاملات اجتماعی می‌پردازد. - م.

2. Wayne Clough

3. Smithsonian Institution

4. National Mall

5. Hillary Clinton

6. Cai Guo Qiang

مهمان افتخاری مؤسسه اسمیتسونیان بود. شب قبل نیز مراسم باشکوهی به افتخار وی در نگارخانه [آرتور] سکلر^۱ وابسته به موزه ملی هنرهای آسیایی اسمیتسونیان^۲ برگزار شده بود. همسر من سوزان، یکی از میزبانان این مراسم بود. حدود چهارصد مهمان از جمله نانسی پلوسی^۳ رهبر [وقت] جناح اقلیت مجلس نمایندگان، شاهدخت مایکل کنت^۴ و بیوه هفتاد و چهار ساله شاه [سابق] ایران در این مراسم که به مناسبت بزرگداشت روابط امریکا و چین برگزار می شد، حضور داشتند. یکی دیگر از دلایل حضور مهمانان، ملاقات با کای بود که به واسطه آتش بازی حیرت آور در مراسم افتتاحیه المپیک ۲۰۰۸ پکن مورد تحسین بین المللی قرار گرفته بود. شهرت کای به واسطه به کارگیری پر فور منس در جهت ارتقای نویسه های^۵ زبان چینی بود. او یک بار با استفاده از آتش، طول دیوار چین را ده کیلومتر افزایش داده بود تا از فضا بهتر دیده شود. در این مراسم بیش از یک میلیون دلار کمک برای مؤسسه اسمیتسونیان جمع آوری شد و صفحه های اجتماعی روزنامه ها و مجلات مختلف خبر آن را پوشش دادند.^(۱)

کای در مراسم معارفه روز بعد، کت و شلوار و پالتوی خاکستری به سبک غربی ها به تن داشت و شال قرمز مایل به نارنجی رنگی روی شانه انداخته بود. کای که مردی آراسته و خوش تیپ با موهای جوگندمی بود به پارک و سوژه آخرین پر فور منس خود خیره شده بود: درخت کریسمسی که به اندازه یک ساختمان چهار طبقه ارتفاع داشت و با دوهزار وسیله انفجاری تزئین شده بود.

1. Sackler Gallery

2. Smithsonian's National Museum of Asian Art

3. Nancy Pelosi

4. Princess Michael of Kent

۵. نویسه های چینی که به اشتباه به آن الفبای چینی یا حروف چینی هم گفته می شود، مجموعه ای از واژه نگاشت ها هستند که برای نوشتن زبان چینی، زبان ژاپنی و به میزان کمتری زبان کره ای استفاده می شوند. - م.

کای ضامنی را که در دست داشت کشید، درخت در مقابل دیدگان حضار منفجر شد و دود غلیظ سیاه‌رنگی از شاخه‌های آن به هوا برخاست. کای ضامن را برای بار دوم و سوم کشید و در پی آن انفجارهایی رخ داد. در جریان این نمایش پنج دقیقه‌ای، برگ‌های سوزنی کاج در محوطه وسیع چمن به هر طرف پراکنده شد و دود سیاه غلیظی که نماد اختراع باروت توسط چینی‌ها بود از مقابل ساختمان قلعه‌ای شکل اسمیتسونیان که نمای سنگی قرمز رنگی دارد به هوا برخاست.^(۲) تمیز کردن بقایای انفجار درخت کریسمس دو ماه به طول انجامید. نمی‌دانم آیا این فکر به ذهن هیچ‌یک از حضار خطور کرد که چرا درست کمتر از یک ماه پیش از کریسمس باید شاهد انفجار یکی از نمادهای مسیحیت در قلب پایتخت امریکا یعنی واشینگتن باشند. مطمئن نیستم که خود من هم در آن لحظه ماهیت چنین اقدامی را درک کرده باشم زیرا من هم مانند بقیه حضار شروع به دست زدن کردم. سخنگوی موزه که احتمالاً متوجه جنجال احتمالی ناشی از این نمایش شده بود در مصاحبه‌ای با روزنامه واشینگتن پست گفت: «این نمایش لزوماً به کریسمس مربوط نمی‌شود.»^(۳) موزه اسمیتسونیان برای توصیف این نمایش از عبارت «رویداد انفجاری» استفاده کرد. البته اگر خوب دقت کنید متوجه می‌شوید که این عبارت در مقایسه با «درخت کریسمس سیاه»، یعنی توصیفی که کای در وب‌سایتش در مورد وقایع آن روز به کار برد، توضیح بهتری ارائه نکرده است.^(۴)

هنگامی که مشاور خانم کلینتون مدال طلا را تکان می‌داد تا اصحاب جراید آن را ملاحظه کنند، آقای کای متواضعانه لبخند می‌زد. پیش از این، خود خانم کلینتون «نشان هنر وزارت خارجه»^۱ را به همراه جایزه‌های دوست و پنجاه هزار دلاری از جیب مالیات‌دهندگان امریکایی به این هنرمند چینی اهدا کرده

بود. این اقدام در نوع خود بی سابقه بود. کلینتون دلیل اهدای مدال به کای را «مشارکت وی در پیشبرد تفاهم و دیپلماسی» عنوان کرده بود.^(۵) ظاهراً کای با این نظر موافق بود زیرا اظهار داشت: «هنرمندان همه مانند دیپلمات‌ها هستند. گاهی هنر کاری را انجام می‌دهد که سیاست قادر به انجام آن نیست.»^(۶)

موضوع، کمی مشکوک به نظر می‌رسید. به همین خاطر فردای آن روز در جریان ملاقات مخفیانه خود با یکی از مقامات بلندپایه چینی که از این کشور گریخته بود موضوع کای را با او در میان گذاشتم. به سختی توانست اهدای جایزه به کای و نمایش انفجاری را باور کند. به جستجو در اینترنت پرداختیم؛ می‌خواستیم کای و کارهایش را دقیق‌تر بررسی کنیم. به خود زحمت خواندن مقالات انگلیسی زبان در مورد نبوغ کای را ندادم بلکه به خواندن مطالب وبسایت‌های چینی در مورد یکی از معروف‌ترین شهروندان این کشور که به زبان ماندارین نوشته شده بود پرداختیم.

برایم مشخص شد که کای طرفداران فراوانی در چین دارد. گفته می‌شود که او پس از آی وی وی^۱ مشهورترین هنرمند چین بوده و هست. بسیاری از طرفداران کای، ملی‌گرایانی بودند که از او به خاطر منفجر کردن نمادهای غرب در حضور حضار غربی تقدیر می‌کردند. ملی‌گرایان چین خود را بینگ پای^۲ می‌خوانند که در لغت به معنی «شاهین»^۳ یا «عقاب» است. ژنرال‌ها،

۱. Ai Weiwei: هنرمند و فعال حوزه دموکراسی و حقوق بشر. - م.

2. ying pai

۳. در طول این کتاب بارها با واژه‌های «شاهین» و «کبوتر» مواجه می‌شوید. مترجمان واقف هستند که این دو واژه در سیاست به ترتیب به معنای «سیاست‌مدار افراطی و جنگ‌طلب» و «سیاست‌مدار میانه‌رو و طرفدار صلح» به کار می‌رود. اما با توجه به اینکه نویسنده بین «افراطی»، «جنگ‌طلب» و «شاهین» از یک طرف، و «میانه‌رو»، «طرفدار صلح» و «کبوتر» از طرف دیگر تمایز قائل شده، تصمیم گرفتیم واژه انگلیسی hawk را «شاهین» و واژه dove را «کبوتر» ترجمه کنیم. - م.

در یادارها و افراطی‌های دولتی، بخش عمدهٔ یننگ پای‌ها را تشکیل می‌دهند. تعداد امریکایی‌هایی که با این افراد ملاقات داشته‌اند بسیار محدود است. یننگ پای‌ها مقامات و نویسندگان هستند که من بسیار خوب می‌شناسم زیرا از سال ۱۹۷۳ به دستور دولت امریکا با آن‌ها کار کرده‌ام. برخی از همکاران من، یننگ پای‌ها را به اشتباه عده‌ای دیوانه قلمداد می‌کنند اما از نظر من، آن‌ها صدای واقعی چین هستند.^(۷)

ظاهر آکای و شاهین‌های چینی از حکایت «افول ایالات متحد» و «خیزش چین قدرتمند» به شدت حمایت می‌کنند (برحسب تصادف، اسم کوچک کای، یعنی گوجیانگ، در زبان ماندارین به معنی «کشور قدرتمند» است). نمایش‌های پیشین کای نیز مضمون مشابهی داشت. به عنوان مثال، هنگامی که سربازان امریکایی در افغانستان و عراق مرتب با بمب‌های دست‌ساز مورد حمله قرار می‌گرفتند، این هنرمند با شبیه‌سازی انفجار خودروی بمب‌گذاری شده در صدد برآمد از «مخاطبان خود بخواهد زیبایی نهفته در جنگ و حملات تروریستی را درک کنند».^(۸) کای حملات تروریستی یازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ را «صحنه‌ای تماشایی» برای مخاطب بین‌المللی خواند، گویی این حملات نوعی اثر هنری بودند. اظهارات وی باعث ناخشنودی بسیاری شد. یکی از اساتید دانشگاه آکسفورد مدت کوتاهی بعد از این حملات تروریستی به نقل از کای گوجیانگ گفت که کتاب مورد علاقه‌اش^(۹) جنگ نامحدود: جنگ و راهبرد در دوران جهانی‌سازی^۱ است. دو سرهنگ چینی در این کتاب که نوعی تحلیل نظامی به شمار می‌آید پیشنهاد می‌دهند که پکن با «استفاده از جنگ نامتقارن از جمله عملیات تروریستی، ایالات متحد را هدف قرار دهد».^(۱۰) حتی اکنون نیز وبلاگ‌نویس‌های چینی از صحنهٔ تماشایی تخریب

نماد مسیحیت به دست قهرمان‌شان در فاصله کمی از ساختمان کنگره آمریکا لذت می‌برند. ظاهراً ما را دست انداخته بودند.

بعدها متوجه شدم مقامات امریکایی که به کای جایزه اهدا کردند از پیشینه و راهبرد هنری مشکوک او بی‌اطلاع بودند. احساس کردم که من و همسرم نیز غافلگیر شدیم و همانند افراد بی‌فرهنگ، با خوشحالی نظاره‌گر نمایش کای بودیم، غافل از اینکه ماهیت آن به شدت خرابکارانه بود. نحوه عملکرد ما تفاوت چندانی با سیاست کلی آمریکا در قبال چین نداشت. رهبران چین بسیاری از غربی‌ها را متقاعد کرده‌اند که خیزش چین صلح‌آمیز خواهد بود و به قیمت افول دیگران تمام نخواهد شد، در حالی که چینی‌ها به راهبردی ایمان دارند که اساساً چنین موضوعی را نفی می‌کند.

هنوز هم برداشت ما امریکایی‌ها از چین، با نگرش چینی‌ها در مورد آمریکا متفاوت است و این روند به مدت چندین دهه ادامه داشته است؛ در غیر این صورت، چرا باید مؤسسه اسمیتسونیان و وزارت خارجه آمریکا مبلغ دویست و پنجاه هزار دلار به یک هنرمند مشهور چینی اهدا کنند تا درخت کریسمس را در پارک نشنال مال منفجر کند؟ یک ضرب‌المثل قدیمی چینی که می‌گوید: «هنگام گذر از دریا خود را از دید دیگران پنهان نکنید» تاحدی به این سؤال پاسخ می‌دهد. در بخش دیگر این ضرب‌المثل توصیه شده است: «خود را درست در مقابل دید دیگران پنهان کنید.» این ضرب‌المثل یکی از موارد ذکر شده در مقاله سی‌وشش ترفند است که به فرهنگ عامه دوران چین باستان باز می‌گردد.^(۱۱) تمامی این ترفندها با هدف شکست دادن حریفی قدرتمندتر با استفاده از قدرت خود حریف طراحی شده به نحوی که حریف، خود نداند که درگیر رقابت است. کای بعدها در جریان سخنان خود در

وزارت خارجهٔ امریکا ظاهراً به‌طور ناخواسته به این موضوع اشاره کرد و گفت: «هر کس حُقه‌های کوچک خاص خود را دارد.»^(۱۲)

در جمع ما، یعنی کسانی که خود را کارشناس امور مربوط به چین می‌دانیم، باور عمومی این است که زندگی مان وقف تلاش برای کاهش سوء تفاهم میان ایالات متحد و چین شده است. کار مشکلی پیش رو داریم. امریکایی‌ها به کرات در مورد چین اشتباه کرده‌اند و گاهی اوقات این اشتباهات عواقب شدیدی در پی داشته است. رهبری چین در سال ۱۹۵۰ بر این باور بود که علناً به ایالات متحد هشدار داده است که نیروهای امریکایی در گیر جنگ در کره به مرز چین نزدیک نشوند. در این صورت، چین مجبور خواهد شد مقابله به مثل کند. [ظاهراً] هیچ‌کس در واشینگتن متوجه این هشدار نشده بود. در نتیجه، نیروهای چینی در نوامبر همان سال با گذر از رودخانهٔ یالو^۱ وارد کرهٔ شمالی و در نبردهای بی‌شمار با نیروهای امریکایی درگیر شدند. در سال ۱۹۵۳ هنگامی که جنگ کره با اعلان آتش‌بس پایان یافت، بیش از سی‌هزار سرباز امریکایی کشته شده بودند. ایالات متحد در فهم موارد دیگری نیز دچار اشتباه شده است از جمله: روابط چین با اتحاد جماهیر شوروی، دلایل پیشقدم شدن پکن برای ارتباط با دولت نیکسون^۲ در دههٔ ۱۹۷۰ میلادی، نیت پکن در مورد اعتراضات دانشجویی در میدان تیان‌آنمن^۳ در سال ۱۹۸۹، تصمیم پکن به تشبیه اقدام امریکا در بمباران تصادفی سفارت چین [در بلغراد] در سال ۱۹۹۹ به جنایات هیتلر و غیره.

1. Yalu River

۲. Richard Milhous Nixon: سی و هفتمین رئیس‌جمهور امریکا (جمهوری خواه). - م.
 ۳. Tiananmen Square: به مجموعه‌ای تظاهرات اعتراضی در میدان تیان‌آنمن شهر پکن، جمهوری خلق چین اطلاق می‌شود که به رهبری دانشجویان و از ۱۵ آوریل ۱۹۸۹ تا ۴ ژوئن همان سال ادامه داشت. - م.